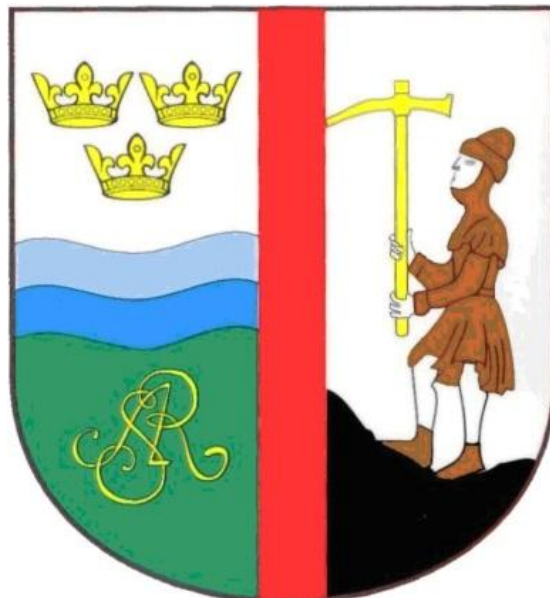

**Raport z wykonania
„Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Miedziana Góra
na lata 2016-2019 z perspektywą
na lata 2020-2023”**

za lata 2016-2021

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. CEL PRZYGOTOWANIA „RAPORTU...”	3
1.2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA „RAPORTU...”	3
1.3. NUMER I DATA UCHWAŁY RADY GMINY W SPRAWIE PRZYJĘCIA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023”	3
1.4. OKRES, JAKI OBEJMUJE „RAPORT...”	3
1.5. AUTOR „RAPORTU...”	3
2. STAN ŚRODOWISKA W GMINIE MIEDZIANA GÓRA W LATACH 2016-2021.....	4
2.1. POWIETRZE	4
2.2. HAŁAS.....	6
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE	7
2.4. WODY PODZIEMNE	12
2.5. GOSPODARKA ODPADAMI.....	14
2.5.1. ODPADY KOMUNALNE	14
2.5.2. ODPADY Z SEKTORA GOSPODARCZEGO	17
2.5.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	17
2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	18
2.7. GLEBY	19
2.8. SUROWCE NATURALNE	20
2.9. PRZYRODA	22
3. ANALIZA STANU INFRASTRUKTURY NA TERENIE GMINY MIEDZIANA GÓRA, MAJĄCEJ WPŁYW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA	28
3.1. STAN SIECI WODOCIĄGOWEJ	28
3.2. STAN SIECI KANALIZACYJNEJ	28
3.3. STAN SIECI GAZOWEJ	29
4. CELE I ZADANIA ZAPISANE W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA”	30
5. REALIZACJA ZADAŃ ZAWARTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA” W LATACH 2016-2021.....	31
6. PODSUMOWANIE.....	43

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania „Raportu...”

Celem przygotowania niniejszego Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021 jest:

- wywiązanie się z obowiązku ustawowego
- przedstawienie stanu środowiska w okresie sprawozdawczym - w latach 2016-2021
- przedstawienie postępów w realizacji każdego z zadań zapisanych w w/w programie,
- określenie w jakim stopniu udało się przedsięwzięcia przyjęte w programie ochrony środowiska zrealizować do dnia 31 grudnia 2021r.
- sformułowanie wniosków, które powinny zostać uwzględnione w aktualizacji gminnego programu ochrony środowiska.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia „Raportu...”

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy samorządu, wynika z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami Wójt Gminy Miedziana Góra przedstawia raport Radzie Gminy, a po przyjęciu przez Radę Gminy przekazuje Zarządowi Powiatu.

1.3. Numer i data Uchwały Rady Gminy w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2023”

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” przyjęty został Uchwałą Nr XXI/173/16 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 29.09.2016r.

1.4. Okres, jaki obejmuje „Raport...”

Przedmiotowy „Raport...” obejmuje okres od 01.01.2016 roku do dnia 31.12.2021 roku.

1.5. Autor „Raportu...”

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” za lata 2016-2021 został wykonany na zlecenie Gminy Miedziana Góra przez firmę:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: (41) 372 49 75
e-mail: basz@post.pl

2. Stan środowiska w gminie Miedziana Góra w latach 2016-2021

Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych.

2.1. Powietrze

Oceny jakości powietrza dokonuje się oddzielnie uwzględniając kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz kryteria ustanowione ze względu na ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, obejmuje więc: benzen C₆H₆, dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, tlenek węgla CO, ozon O₃, pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, ołów Pb w pyłe PM₁₀, arsen As w pyłe PM₁₀, kadm Cd w pyłe PM₁₀, nikiel Ni w pyłe PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀.

Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych

*Dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, pyłu PM₁₀, oraz zawartości ołowiu Pb w pyłe PM₁₀ - ochrona zdrowia oraz: dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x - ochrona roślin. W przypadku pyłu PM_{2,5}, w roku 2020 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Kod strefy:	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	O ₃ *	O ₃ **
PL2602	rok 2016												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	C	D2
	rok 2017												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	C	D2
	rok 2018												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
	rok 2019												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
	rok 2020												
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1	A	D2
rok 2021													
A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C1	A	D2	

Źródło – WIOŚ Kielce, GIOŚ Warszawa

* według poziomu docelowego, ** według poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

Kod strefy:	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	NO _x	O ₃ *	O ₃ **
PL2602	rok 2016			
	A	A	A	D2
	rok 2017			
	A	A	A	D2
	rok 2018			
	A	A	A	D2
	rok 2019			
	A	A	A	D2
	rok 2020			
	A	A	C	D2
rok 2021				
A	A	A	D2	

Źródło – WIOŚ Kielce, GIOŚ Warszawa

*wg poziomu docelowego (A albo C)

**wg poziomu celu długoterminowego (D1 albo D2)

Jak wynika z Raportu o stanie środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego z roku 2021 strefę świętokrzyską zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych: pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Ze względu na ochronę zdrowia ludzi w badanej strefie został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu. Strefa ta została przypisana do klasy D2.

Dla województwa świętokrzyskiego opracowany został Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych (Uchwała Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r.).

Podstawowym celem POP dla województwa świętokrzyskiego jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza i dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza w strefach województwa. Program przedstawia harmonogram realizacji działań, który obejmuje zadania:

- Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych
- Ograniczenie oddziaływania transportu drogowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie
- Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów
- Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych.

Dążąc do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gmina Miedziana Góra oraz poszczególne podmioty organizacyjne podejmują różnego rodzaju działania. Stosowane metody to: budowa i eksploatacja urządzeń ochrony powietrza, stosowanie paliw o większej wartości opałowej i niższej zawartości siarki oraz popiołu, modernizacje kotłowni polegające na zastąpieniu źródeł opalanych węglem na źródła opalane olejem opałowym czy gazem, termomodernizacja budynków.

Podstawowym narzędziem wspomagającym proces redukcji niskiej emisji może być gminna polityka finansowa wspomagająca właścicieli mieszkań i lokali użytkowych zdecydowanych do zamiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne. Gmina Miedziana Góra od 2016r. realizuje Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

2.2. Hałas

Źródłem hałasu na terenie gminy Miedziana Góra jest przede wszystkim komunikacja samochodowa. Drogami o największej uciążliwości są drogi: ekspresowa S7, krajowa nr 74 oraz drogi wojewódzkie nr 748 i 750. Drogi powiatowe i gminne uzupełniają sieć komunikacyjną gminy. Przez gminę przebiega linia kolejowa relacji Kielce - Warszawa. Sąsiedztwo wymienionych arterii komunikacji drogowej z obszarami wymagającymi zapewnienia właściwych standardów jakości stanu akustycznego środowiska powoduje, że obszary te należy sklasyfikować jako miejsca potencjalnego zagrożenia hałasem komunikacyjnym drogowym.

Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- problemy komunikacyjne – nieprzystosowanie nawierzchni do występującego natężenia ruchu i obciążenia (duży udział pojazdów ciężarowych powoduje szybkie niszczenie nawierzchni)
- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym oraz gęstość dróg
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych)
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny
- płynność ruchu

- rodzaj i stan nawierzchni.

Uciążliwy jest również hałas przemysłowy (odgłosy maszyn, procesów technologicznych itp.). Na terenie gminy nie ma większych zakładów emitujących znaczny hałas uciążliwy dla mieszkańców.

Hałas związany z komunikacją i transportem kolejowym jest mniej uciążliwy dla mieszkańców gminy, ponieważ dotyczy tylko terenów w pobliżu trakcji kolejowej (zasięg uciążliwości hałasu wynosi do ok. 300 m) i jest związany z częstotliwością ruchu pociągów i ich rodzajów (pasażerskie czy towarowe). Ponadto, w chwili obecnej, linia kolejowa nie jest już tak obciążona.

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak pozwolenia, programy ochrony środowiska, w tym programy ochrony przed hałasem. Dokonywane pomiary i oceny mają umożliwić wyznaczenie obszarów o ponad normatywnym poziomie hałasu, na których należy skoncentrować działania naprawcze.

Ostatnie badania hałasu na terenie powiatu kieleckiego przeprowadzone zostały w roku 2019 w punkcie pomiarowym w m. Tumlin-Węgle (gmina Zagnańsk). Pomiary dotyczyły hałasu kolejowego i wykazały przekroczenia dla pory nocy – 6,9 dB.

Wyniki pomiarów i ocena hałasu kolejowego w roku 2019 na terenie powiatu kieleckiego

Rejon badań	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wynik		Norma	Przekroczenie
Pkt.1 – Tumlin Węgle Linia nr 8	Tereny zabudowy zagrodowej	05.03.2019 - 06.03.2019	L _{AeqD}	64,0	65	-
			L _{AeqN}	62,9	56	6,9

Źródło: GIOŚ Warszawa, Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego w roku 2019

W ostatnich latach na terenie gminy Miedziana Góra nie prowadzono badań hałasu komunikacyjnego. Rosnąca liczba samochodów na drogach wewnętrznych i tranzytowych gminy bez wątpienia powoduje pogorszenie klimatu akustycznego wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

Na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z ciągami komunikacyjnymi obserwuje się zanikanie tzw. „ciszy nocnej”. Problem zagrożenia emisją hałasu powinien być istotnym elementem planowania przestrzennego w opracowywaniu lub wprowadzaniu zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu jest działaniem długookresowym rozłożonym na lata.

Hałas przemysłowy ma charakter lokalny. Hałas emitowany przez przemysł, może być jednak uciążliwy dla mieszkańców, zwłaszcza w najbliższym sąsiedztwie.

2.3. Wody powierzchniowe

Gmina Miedziana Góra położona jest na terenie zlewni rzek Bobrza i Czarna Konecka. Główną rzeką, która odwadnia całą gminę jest rzeka Bobrza z dwoma lewobrzeżnymi dopływami: Sufraganiec (przeływa przez południowo-wschodnią część gminy) oraz

Ciemnica (odwadnia północno-zachodnią część gminy). Dodatkowo północna część jest odwadniana przez rzeki Krasną i Czarną Tarasę, które są dopływami Czarnej Koneckiej.

Na terenie Gminy jest zinwentaryzowany jeden zbiornik retencyjno-rekreacyjny wody, tj. Ćmińsk, zasilany przez rzekę Bobrzę na terenie prywatnym. Pojemność zbiornika wynosi 27,5 tys. m³, a powierzchnia zalewu 2,75 ha.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.). Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. W zakresie obowiązków WIOŚ leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych na zlecenie GIOŚ, a jego ocena jest przekazywana do WIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Na terenie gminy Miedziana Góra nie ma punktu pomiarowo-kontrolnego objętego stałym monitoringiem jakości wód powierzchniowych. Monitoringiem krajowym objęte są rzeki Sufraganiec i Krasna. Badania rzek prowadzone były poza terenem gminy Miedziana Góra.

Na podstawie badań monitoringowych realizowanych w latach 2019-2020 w poszczególnych punktach monitorowych określa się zły stan wód.

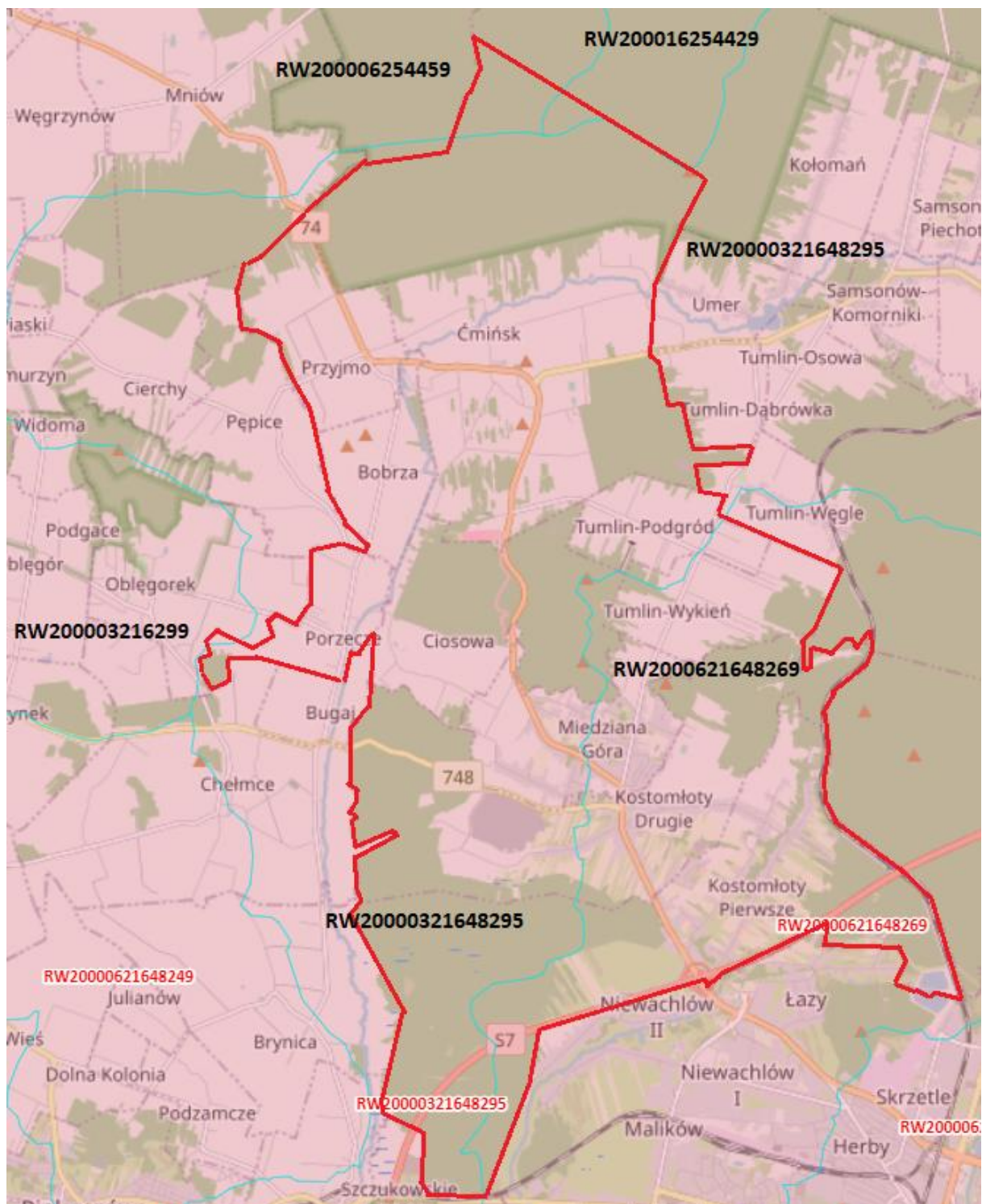
Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego rzek jednolitych części wód powierzchniowych na terenie powiatu sztybołowieckiego w latach 2019-2021

Nazwa jednolitej części wód	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego		Ocena stanu jcw
				Klasa	Stan/potencjał ekologiczny	
Sufraganiec	Sufraganiec-Podgórze	3	2	3	UMIARKOWANY	ZŁY
Krasna	Krasna –Stara Wieś	2	2	2	dobry	ZŁY

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie - dane za lata 2019 -2021

Od 17 lutego 2023r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023r. poz. 300). Jest to druga aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (IIaPGW). IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześciolietniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami (opracowana na lata 2022-2027). Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE.

Lokalizacja gminy Miedziana Góra w obrębie rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych

Źródło: karty.apgw.gov.pl (opracowanie własne)

Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych obejmujących teren gminy Miedziana Góra

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja			Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Krajowy kod JCWP rzecznych	Nazwa JCWP rzecznych	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW				
RW20000621648269	Sufraganiec	Górnej-Zachodniej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Kraków	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona
RW20000321648295	Bobrza	Górnej-Zachodniej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Kraków	słaby	poniżej dobrego	zły	zagrożona
RW200003216299	Wierna Rzeka	Górnej-Zachodniej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Kraków	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona
RW200006254459	Czarna od Krasnej do Plebanki	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona
RW200016254429	Krasna	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	słaby	poniżej dobrego	zły	zagrożona

Źródło: karty.apgw.gov.pl (opracowanie własne)

2.4. Wody podziemne

Gmina Miedziana Góra położona jest w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 414 Zagnańsk (południowa część gminy) o powierzchni obszaru zasobowego 219,6 km². Jest to zbiornik mający charakter szczelinowo-porowy o łącznych zasobach dyspozycyjnych 2 000 m³/h. Jest to zbiornik powstały w triasie. Posiada on szczegółową dokumentację hydrogeologiczną. Wody podziemne mają podstawowe znaczenie jako źródło zaopatrzenia ludności gminy w wodę pitną.

Lokalizacja gminy Miedziana Góra względem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna; <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/> (opracowanie własne)

Według map obrazujących granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), mapy dostępne na stronie karty.apgw.gov.pl, gmina Miedziana Góra położona jest w regionie wodnym Środkowej Wisły, w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW200085, i PLGW2000101. Celem środowiskowym dla wód podziemnych tego obszaru jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Charakterystyka JCWPd obejmujących teren gminy Miedziana Góra

Informacje podstawowe		
Numer JCWPd	85	101
Kod JCWPd	GW200085	GW2000101
Powierzchnia JCWPd [km ²]	2 362,88	1 616,32
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	
Region wodny	Górnej-Zachodniej Wisły	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Krakowie	
Zarząd Zlewni	w Piotrkowie Trybunalskim	w Kielcach
Ocena stanu JCWPd*		
Stan chemiczny	dobry	dobry
Stan ilościowy	dobry	dobry
Stan JCWPd	dobry	dobry
Presje determinujące stan JCWPd		
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	104 267,00	97 045,47
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	9	56
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań - JCWPd	brak	Pobór punktowy z ujęć wód podziemnych
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	-	ilościowa
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	zagrożona ilościowo
Cele środowiskowe dla JCWPd		
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy

2.5. Gospodarka odpadami

2.5.1. Odpady komunalne

Odpady komunalne z terenu gminy Miedziana Góra w latach 2016-2021 odbierane były przez:

- 2016r. – 04.2021r. – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Zieliński” Zbigniew Zieliński z siedzibą ul. Klasztorna 27A, 26-035 Raków
- od 05.2021r. – Konsorcjum Firm: BIOSELECT Sp. z o.o. z siedzibą ul. Łągowa 37, 26-035 Raków oraz Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Zieliński” Zbigniew Zieliński z siedzibą ul. Klasztorna 27A, 26-035 Raków.

Odpady odebrane od właścicieli nieruchomości bezpośrednio z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w latach 2016-2021

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w poszczególnych latach [Mg]					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	452,24	617,84	891,80	1 056,96	1110,58	1 164,11
Opakowania z papieru, tektury	15 01 01	-	-	-	-	0,69	0,08
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	91,65	51,62	42,12	261,62	11,14	254,72
Opakowania ze szkła	15 01 07	139,47	188,51	226,68	207,94	275,121	276,372
Szkło	20 01 02	11,00		-			
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	161,85	214,04	245,74	91,61	327,208	130,94
Tworzywa sztuczne	20 01 39	2,06		-	-	-	-
Zużyte opony	16 01 03	22,36	17,82	17,54	8,72	24,52	25,52
Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	16 02 14	0,98	-	-	-	-	-
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	20 01 99	7,68	31,46	15,98	164,68	278,36	299,54
Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	-	-	-			
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	3,858	16,50	11,08	19,52	14,426	16,754
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	2,325					
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	1,957	-	-			

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21*	-	0,005	-	-	-	-
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	-	-	-	62,20	251,94	335,744
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	6,14	1,84	40,64			
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	38,10	45,58	60,22	101,32	96,47	84,98
Razem		941,67	1 185,22	1 551,80	1 974,57	2 390,46	2 588,76

Źródło – Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miedziana Góra za lata 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

W Kostomłotach Drugich przy ul. Ekologicznej 24 funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który czynny jest dwa dni w tygodniu, w każdą środę i sobotę. Do punktu przyjmowane są odpady komunalne, posegregowane.

Odpady zebrane w Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kostomłotach Drugich w latach 2016-2021

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w poszczególnych latach [Mg]					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	-	-	-	-	2,36	1,805
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	0,11	0,30	-	-	1,65	1,86
Opakowania ze szkła	15 01 07	-	-	-	-	0,38	1,56
Zużyte opony	16 01 03	3,14	17,84	18,42	10,43	19,64	25,41
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	8,94	42,46	67,43	81,16	94,86	106,34
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	3,74					
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	0,588	-	-	-	-	-
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	20 01 28	-	0,62	0,75	0,24	3,352	0,38
Leki inne niż wymienione w 20 01 29	20 01 32	-	0,05	-	0,09	0,0319	0,03
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	-	-	-	-	0,021	-
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	1,024	3,44	4,92	2,36	4,918	7,6625
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	0,548					

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	-	-	-	-	-	-
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	-	-	-	-	-	0,8
Odzież i tekstylia	20 01 11	-	-	-	-	0,63	-
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21*	-	0,003	-	-	-	0,003
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,06	-	-	-	-	-
Baterie i akumulatory	20 01 33*	-	0,06	-	-	-	-
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	-	-	-	64,26	16,44	47,3
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	25,32	35,20	51,30			
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	20 01 28	0,57	-	-	-	-	-
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	20 01 99	15,01	19,39	11,26	-	-	-
Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	-	-	-	1,16	-	-
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	2,70	12,92	30,78	81,32	86,46	88,25
Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół)	20 03 99	-	-	-	71,29	11,06	18,52
Razem:		61,75	132,28	184,86	312,31	341,8029	299,9205

Źródło – Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miedziana Góra za lata 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

2.5.2. Odpady z sektora gospodarczego

Na terenie gminy znajdują się obecnie 1 457 podmiotów gospodarczych ujętych w rejestrze REGON (stan na 31.12.2022r.). Większość z zarejestrowanych firm stanowią podmioty małe, gdzie znaczna ich część działa jako podmioty jednoosobowe. Odbiorem odpadów gospodarczych od poszczególnych wytwórców z terenu gminy zajmują się specjalistyczne firmy, posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

Odpady komunalne odebrane z nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady komunalne powstają w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w poszczególnych latach [Mg]					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	128,44	147,28	142,92	234,56	252,71	344,15
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	6,52	6,21	10,71	23,03	25,8	3,138
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	4,93	5,93	6,56	2,50	5,82	5,40
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	0,30		4,54	26,99	-	3,517
Opakowania ze szkła	15 01 07	0,75	0,56	4,24	12,70	14,51	8,218
Szkło	20 01 02	-	-	-			
Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	17 01 03	-	-	37,04	100,24	4,2	3,74
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	8,12	1,72				
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	-	-				
Gleba i ziemia, w tym kamienie	20 02 02	20,06	-	-	-	-	-
Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	14,34	33,80	35,32	56,94	52,94	59,6
Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół)	20 03 99	-	-	-	5,72	-	2,84
Razem		183,46	195,50	241,33	462,68	355,98	430,603

Źródło – Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miedziana Góra za lata 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

2.5.3. Odpady niebezpieczne

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa. Odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia, budynkach administracyjnych itp.

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych ani mogilnika do składowania przeterminowanych środków ochrony roślin. Odpady niebezpieczne są wywożone poza teren gminy Miedziana Góra – do unieszkodliwienia lub przetworzenia.

Zorganizowane zbieranie odpadów niebezpiecznych występuje w niektórych placówkach:

- zużyty sprzęt RTV i AGD w sklepach sprzedających takie produkty lub akcyjnie bezpośrednio od mieszkańców w wyznaczonych terminach,
- baterie - pojemniki na baterie znajdują się w sklepach, obiektach administracyjnych, w tym: w szkołach,
- odpady z rozbiórek i budowy, gruz - na zgłoszenie bezpośrednio od mieszkańców,
- przeterminowane leki - w aptekach.

Ponadto niektóre grupy odpadów, także zawierający części niebezpieczne można oddawać bez limitów ilościowych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W gminie obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miedziana Góra na lata 2014-2032”. Azbest z terenu gminy jest sukcesywnie usuwany. Mieszkańcy mogą zwracać się do Urzędu Gminy w Miedzianej Górze z wnioskami o sfinansowanie wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.

Tabela 1. Ilość zebranych odpadów azbestowych na terenie gminy Miedziana Góra w latach 2016-2021

Gmina	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość zebranego azbestu [Mg]	177,01	147,18	162,31	171,84	166,90	163,25
Poniesione koszty [zł]	60 643,41	41 465,30	53 046,90	56 713,43	58 463,95	59 644,79

*dane – UG Miedziana Góra

2.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności.

Promieniowanie elektromagnetyczne na terenie województwa świętokrzyskiego mierzone jest w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., innych miastach i terenach wiejskich.

W gminie Miedziana Góra w ostatnich latach nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego. W powiecie kieleckim ostatnie pomiary promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzono w roku 2021 w 4 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Chęcinach, Pierzchnicy, Chmielniku, Morawicy i Suchedniowie.

Na badanym terenie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu kieleckiego

Adres punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]
Chęciny ul. Kielecka	<0,3
Pierzchnica ul. Rynek	<0,3
Chmielnik ul. Kwiatowa	<0,3
Morawica ul. Kielecka	<0,3

Źródło: GIOŚ – Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych za rok 2021

Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku – Dz. U. 2019 poz. 2448. Obowiązujące poziomy dopuszczalne według w/w Rozporządzenia wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. W żadnym z badanych punktów wartość ta nie została przekroczona. W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25m od osi linii w obie strony,
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

2.7. Gleby

Na terenie gminy Miedziana Góra występują gleby zróżnicowane pod względem systematycznym, jak i przydatności do celów rolniczych. W przeważającej ilości są to gleby słabe i bardzo słabe, wykształcone głównie na piaskach.

Na terenie gminy wyróżniamy następujące typy gleb:

- Pseudobielicowe – wytworzone z różnych piasków gliniastych, występują na całym obszarze gminy, zarówno na gruntach ornych, jak i użytkach zielonych; są to gleby kwaśne i lekko kwaśne,
- Brunatne wyługowane – wytworzone z piasków całkowitych i niecałkowitych, często zalegają na skale wapiennej, występują na terenie całej gminy.
- Brunatne kwaśne – wytworzone ze skał z natury kwaśnych, zajmują dość znaczne powierzchnie, część z nich wykształciła się z gleb bielicowych leśnych,
- Czarne ziemie właściwe i zdegradowane – wytworzone z piasków gliniastych lekkich, gliniastych mocnych i pyłów zwykłych; występują w terenach niżej położonych i w dolinach rzecznych, na obszarach nie podlegających zalewom. Występują głównie na terenach użytków zielonych w miejscowościach: Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra, Tumlin. Posiadają odczyn kwaśny lub słabo kwaśny o średniej zawartości próchnicy,
- Rędziny brunatne – wytworzone ze zwietrzliny wapieni dewońskich; występują na terenie miejscowości Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie; są to rędziny płytkie lub średniogłębokie,

- Mady – występują na terenach zalewowych dolin rzecznych pod gruntami ornymi i użytkami zielonymi na terenie miejscowości Ćmińsk Rządowy, Ćmińsk Kościelny i Porzecze; są to gleby lekkie, bardzo lekkie i średnie o odczynie kwaśnym,
- Gleby mułowo – torfowe – powstały w wyniku procesu torfotwórczego i procesu namulania, występują wyłącznie na użytkach zielonych w miejscowościach Bobrza i Kostomłoty Pierwsze,
- Gleby murszowo – mineralne i murszowe – wykształcone w warunkach trwałego lub okresowego nadmiernego uwilgotnienia; występują pod użytkami zielonymi na terenie miejscowości Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Kostomłoty Drugie i Porzecze,
- Gleby glejowe – są to gleby mineralne o składzie mechanicznym piasków gliniastych i pyłów zwykłych zalegających na pisku luźnym i glinie, występują na użytkach zielonych w miejscowościach Ćmińsk Rządowy, Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie.

Powierzchnia gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w gminie wynosi 1 745,51 ha, z czego użytków rolnych w dobrej kulturze jest 1 456,97 ha, grunty pod zasiewami 343,77 ha, grunty ugorowane 309,48 ha; uprawy trwałe 5,94 ha, łąki trwałe 789,17 ha, pastwiska trwałe 2,95 ha, pozostałe użytki rolne 64,98 ha.

Na terenie gminy jest 477 gospodarstw rolnych, w tym największy udział mają gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha – 427 gospodarstw, o łącznej powierzchni 1 129,63ha (Powszechny Spis Rolny 2020).

Powierzchnia zasiewów wybranych upraw wynosi ogółem 343,77 ha, w tym pod:

- zboża – 252,54 ha,
- ziemniaki – 18,64 ha.

2.8. Surowce naturalne

Gmina Miedziana Góra ze względu na swoje położenie i urozmaiconą budowę geologiczną skalnego podłoża bogata jest w kopaliny mineralne. Duże znaczenie gospodarcze w ciągu ostatnich kilku wieków w rejonie Miedzianej Góry miało wydobywanie i hutnictwo rud, głównie miedzi i żelaza. Zamieranie wydobywania rud żelaza rozpoczęło się już od lat trzydziestych, a coraz wyraźniej w II połowie XIX wieku. Miało związek z wyczerpywaniem się zasobów, a także z pojawieniem się nowych technologii i konkurencji ze strony hut śląskich. Większego znaczenia zaczęło na terenie gminy nabierać wydobywanie surowców skalnych - piaskowców w kamieniołomach w Tumlinie, Wykieniu i Ciosowej oraz wapieni w rejonie Kostomłotów.

Zasoby kopalin w gminie Miedziana Góra

Rodzaj surowca	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby kopalin [tys. ton]		Wydobycie [tys. ton]
			Geologicznie bilansowe	Przemysłowe	
Kamienie łamane i bloczne	Ciosowa Góra	Z	982	-	-
	Kostomłoty	T	8 138	6 508	-
	Krzemucha	R	tylko pzb.	-	-
	Laskowa Góra	E	22 860	15 639	684
	Mogiłki	Z	1 330	-	-
	Tumlin-Gród	E	406	-	1
	Wykień	Z	148	-	-
Piaski i żwiry	Szczukowskie Górki	R	13 854	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2022r., Warszawa 2023 r.

Objaśnienia: E – złoża eksploatowane; P – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie; R – złoża, o zasobach rozpoznanych szczegółowo; T – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo; Z - złoża, którego wydobycie zostało zaniechane, M – złoża skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym.

Obecnie na terenie gminy Miedziana Góra znaczną rolę gospodarczą odgrywają następujące kopaliny:

- **piaskowce kwarcytowe dolnego dewonu**, których największa wychodnia znajduje się na północ od Miedzianej Góry, w ciągu wzgórz Kamień, Bukowa i Skałka oraz między Kostomłotami i Niewachłowem. Kwarcyty z Bukowej Góry stanowią surowiec ogniotrwały, nadające się również do produkcji kruszyw kolejowych i drogowych. Surowiec obecnie nie eksploatowany.
- **dolomity środkowego dewonu**, kopalina eksploatowana jest ze złoża „Laskowa Góra” przez kopalnię „Laskowa” Kieleckich Kopalni Surowców Mineralnych. Ich właściwości fizyko-mechaniczne kwalifikują je jako surowiec o dobrej jakości do produkcji kruszyw łamanych dla budownictwa i drogownictwa, natomiast skład chemiczny powoduje, że nadają się one (w tym również odpady technologiczne po produkcji kruszyw) do wyrobu poszukiwanych mączek i nawozów wapniowo-magnezowych. Pewne partie dolomitów ze złoża mogą być przydatne w przemyśle szklarskim.
- **wapień górnego dewonu**, mają zastosowanie do produkcji kruszyw drogowych (złoża „Kostomłoty” i „Mogiłki”) i budowlanych (złoża „Krzemucha”). Mogą być również używane w przemyśle hutniczym, chemicznym i cukrowniczym. Występowanie wapieni mogących mieć znaczenie jako obszary złożowe, ograniczone jest niestety do jednego ciągu wzgórz w rejonie Kostomłotów Drugich. Poza zagospodarowanymi już trzema złożami nie ma tu perspektyw udokumentowania i eksploatacji innego złoża.
- **piaskowce dolnego triasu**, wychodnie kompleksy piaskowców tumlińskich zajmują w gminie duży obszar. Obecnie eksploatacja odbywa się na niewielką skalę w jednym kamieniołomie na Górze Grodowej, jako tradycyjnego kamienia budowlanego. Odpady przy pozyskiwaniu bloków i płyt mogą być używane jako kamień łamany i kruszywo drogowe. Wychodnie piaskowców na terenie gminy zajmują obszary wzgórz prawie w całości pokrytych lasami, o dużych wartościach przyrodniczych i znaczeniu dla stanu i równowagi środowiska naturalnego. Z tych względów została wstrzymana eksploatacja złóż „Wykień” i „Ciosowa”.
- **gliny, mułki i ility czwartorzędowe**- mogą stanowić surowce ilaste ceramiki budowlanej. Gliny zwałowe występują na powierzchni na dość znacznych obszarach w okolicach

Kostomłotów Pierwszych, Kostomłotów Drugich, Tułlina Wykienia oraz Ćmińska Wykienia i Ćmińska Podgrodu.

- **piaski czwartorzędu**, -stanowią kopalinę najpowszechniej występującą i wykorzystywaną na terenie gminy w dolinach Bobrzy i Sufragańca.

Na terenie gminy istnieją obszary na których możliwe jest rozpoznanie i zagospodarowanie nowych złóż.

2.9. Przyroda

Lasy i tereny zieleni

Pod względem własności lasy w gminie Miedziana Góra w ponad 91% są lasami państwowymi.

Lasy gminy Miedziana Góra są zarządzane przez Nadleśnictwo Kielce. Nadleśnictwo Kielce charakteryzuje się występowaniem siedlisk borowych z dominującym udziałem sosny. Średni wiek drzewostanów to 70 lat, a przeciętna zasobność drzewostanów wynosi 285 m³/ha.

Lesistość gminy Miedziana Góra w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Grunty leśne [ha]						
ogółem grunty leśne	3 019,32	3 027,49	3 029,63	3 029,65	3 042,74	3 043,65
grunty leśne publiczne	2 747,37	2 755,98	2 758,34	2 758,34	2 772,75	2 773,65
grunty leśne prywatne	271,95	271,51	271,29	271,31	269,99	270,00
Lasy [ha]						
ogółem lasy	2 930,60	2 936,95	2 939,87	2 939,89	2 952,95	2 953,86
las publiczne	2 659,65	2 666,44	2 669,58	2 669,58	2 683,96	2 684,86
las prywatne	270,95	270,51	270,29	270,31	268,88	269,00
Lesistość [%]						
lesistość	41,2	41,3	41,3	41,3	41,5	41,5

Źródło – dane GUS

Pozyskiwanie drewna w lasach prywatnych i gminnych w gminie Miedziana Góra w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pozyskiwanie drewna w lasach prywatnych i gminnych (grubizny) [m ³]	207	81	143	43	90	147

Źródło – dane GUS

Tereny zieleni w gminie Miedziana Góra w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych – 1 obiekt [ha]	-	-	-	-	4,52	4,52
powierzchnia zieleńców - 4 obiekty [ha]	-	-	-	-	1,74	1,74
powierzchnia cmentarzy - 2 obiekty [ha]	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33

Źródło – dane GUS

Obszary prawnie chronione

Powierzchnia gminy Miedziana Góra objęta jest różnorodnymi formami ochrony przyrody:

- Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy,
- Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- rezerваты przyrody: Kręgi Kamienne, Sufraganiec,
- zespół przyrodniczo – krajobrazowy: Grodowy Stok w Ćmińsku i Kaplica Św. Barbary
- stanowisko dokumentacyjne – odsłonięcie skalne piaskowców triasowych
- Obszary Natura 2000: „Lasy Suchedniowskie” PLH260010, „Dolina Bobrzy” PLH260014,
- użytek ekologiczny
- pomniki przyrody.

Park Krajobrazowy

Nazwa obszaru	Charakterystyka
Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy	Utworzony został w 1988 r. na podstawie Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dn. 10.06.1988r. Teren parku obejmuje północną część obrębu ewidencyjnego Ćmińsk Rządowy o powierzchni 803 ha pokrytą lasami w użytkowaniu Lasów Państwowych. Park podzielony jest na dwa odrębne obszary: Suchedniowski - obejmujący wzgórza Suchedniowskie oraz Oblęgorski - obejmujący Pasma Oblęgorskie z najwyższym wzniesieniem Górą Siniewską (448 m npm). Obszar parku jest ważnym terenem źródłiskowym rzek Krasnej, Bobrzy, Kamionki i Taraski. Lasy zajmują ponad 90% powierzchni Parku i stanowią jego najważniejszy element przyrodniczy. Drzewostany w dużej mierze zachowały stan zbliżony do naturalnego, siedliska uległy przekształceniu w nieznaczny sposób. Przeważają tu żyzne lasy mieszane, lasy mieszane wyżynne z dużym udziałem jodły i buka. Znane są z tego terenu również stanowiska modrzewia polskiego. Flora parku liczy ok. 346 gatunków roślin naczyniowych, w tym 15 objętych ochroną całkowitą i 7 objętych ochroną częściową. Na słonecznych zboczach rosną zbiorowiska roślin kserotermicznych z ożanką właściwą, skalnicą trójpalczastą i ciemiężnikiem biało-kwiatowym. Lasy są ostoją zwierzyny, rzadkich ptaków lęgowych (bocian czarny, cietrzew, brodziec samotny, jarząbek), a także ciekawych gatunków motyli (paź żeglarczy czy rusałki).

Obszary Chronionego Krajobrazu

Nazwa obszaru	Charakterystyka
Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu	O łącznej powierzchni 26484,69, z czego na terenie gminy znajduje się 1632 ha. Został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 89/2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzęd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1950 ze zm.). Obejmuje tereny otaczające Kielce od północy i wschodu położone głównie w zlewni rzeki Lubrzanki i częściowo także rzek Kamionki i Bobrzy. Znajduje się na terenie gmin: Suchedniów, Zagnańsk, Piekoszów, Miedziana Góra, Górno, Daleszyce, Morawica. Na terenie gminy Miedziana Góra obszarem chronionego krajobrazu objęto miejscowość Kostomłoty Pierwsze. Cały południowo – wschodni kompleks leśny zajmują obszary retencyjne o dużych zasobach wód gruntowych stanowiące ekosystemy o bogatych i różnicowanych zbiorowiskach roślinności łąkowo – bagiennej. Flora tego obszaru jest silnie zróżnicowana. W Paśmie Klonowskim grupują się najcenniejsze zbiorowiska lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. W obniżeniach Doliny Wilkowskiej na torfach występują

	<p>charakterystyczne dla Gór Świętokrzyskich borealne świerczyny. Są to bory wilgotne i fragmenty lasów jesionowo-olszowych z licznymi gatunkami rzadkich i prawnie chronionych roślin górskich takich jak: omieg górski, kozłek bzowy, świerżabek orzęsiony. Podkielecki OChK nie posiada wielu cennych obiektów zabytkowych. Najważniejszą funkcją tego obszaru jest ochrona wód podziemnych w zbiorniku Kielce oraz w zbiorniku Gałęzicko – Bolechowicko – Borkowskim, z których czerpie wodę pitną miasto i aglomeracja Kielc. Niemniej ważna jest ochrona wód powierzchniowych rzek Lubrzaneki, Warkocza, Czarnej Nidy i Belnianki.</p>
<p>Suchedniowsko – Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu</p>	<p>Położony na terenie otuliny Suchedniowsko – Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, zajmuje powierzchnię 27514 ha obejmując części gmin: Bliżyn, Łączna, Miedziana Góra, Mniów, Stąporków, Strawczyn, Suchedniów, Zagnańsk i miasta Skarżysko - Kamienna. Na terenie gminy Miedziana Góra obszarem chronionego krajobrazu objęto 9 obrębów ewidencyjnych tj.: Przyjmo, Ćmińsk Rządowy, Ćmińsk Kościelny, Bobrza, Porzecze, Ciosowa, Wykień, Miedziana Góra i Kostomłoty Drugie. S-OOChK ustanowiony został na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 79/2005 z dn. 14.07.2005r. w sprawie Suchedniowsko – Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urzęd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1932 ze zm.) Ochroną na tym terenie objęto obszary leśne oraz rolnicze gęsto zaludnione. Oprócz walorów przyrodniczych występują tu liczne zabytki kultury materialnej z unikatowymi w skali ogólnokrajowej pozostałościami dawnego przemysłu i techniki tzw. Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.</p>

Rezerваты przyrody

Nazwa obszaru	Charakterystyka
<p>Kręgi Kamienne</p>	<p>Położony w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny, powierzchnia rezerwatu wynosi 12,33 ha. Utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.09.1994r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody w celu zachowania ze względów naukowych, kulturowych, dydaktycznych i historycznych odsłoneń piaskowców dolnotriasowych oraz cennych zabytków kultury materialnej; w tym rezerwatu archeologicznego "Góra Grodowa", gdzie znajdują się prehistoryczne kręgi kamienne. Rezerwat leży na rozległym wzgórzu o nazwie Góra Grodowa (399 m n.p.m.) wchodzących w skład wzniesień Pasma Tumlińskiego. Sąsiadujące z czynnym kamieniołomem "Tumlin-Gród". Największym bogactwem i atrakcją rezerwatu są naturalne wschodnie geologiczne dolnotriasowych piaskowców oraz ich sztuczne odsłoneńca w starych wyrobiskach i w ścianach czynnego kamieniołomu. Piaskowce charakteryzują się ogromnym bogactwem struktur sedymentacyjnych oraz ciekawą czerwono - brunatną barwą. Cały obszar rezerwatu porasta las sosnowy z domieszką dębu. Sporadycznie występuje także brzoza, jodła, klon oraz świerk. Wiele drzewostanów określa się na 40 do 70 lat. Rozległy widok roztaczający się ze szczytu Góry Grodowej był zapewne przyczyną ulokowania tu w przeszłości lokalnego centrum kultu religijnego. Potwierdziły to badania archeologiczne przeprowadzone tu w latach 1958-1960. Trzy współśrodkowe kręgi kamienno-ziemne o zarysie eliptycznym otaczały powierzchnię ok 1500 m². Uważa się, że w VII-VIII wieku mieścił się tu pogański ośrodek kultowy, natomiast w wieku X funkcjonowała wczesnośredniowieczna osada - grodzisko.</p>
<p>Sufraganiec</p>	<p>Położony w miejscowości Kostomłoty Pierwsze, tj. na terenie Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Rezerwat znajduje się w odległości ok 5 km na północ od centrum Kielc na zboczach doliny potoku Sufragańczyk, w pobliżu linii kolejowej Kielce - Warszawa. Administracyjnie podlega pod leśnictwo</p>

	<p>Gruchawka. Jego łączna powierzchnia wynosi 16,9 ha. Rezerwat obejmuje fragment doliny oraz przyległych terenów. Jego podłoże budują skały dewonu przykryte płatem osadów zwietrzelinowych i lodowcowych (gliny, piaski), a w dolinie również piasków rzecznych. Obszar porośnięty jest lasem, który tworzą drzewostany naturalne. Rezerwat "Sufraganiec" posiada wysokie walory turystyczne, a także jest obiektem bardzo cennym pod względem naukowo - dydaktycznym. Można tu wyróżnić szereg zbiorowisk fitosocjologicznych, tj.: podzespół buczyny podgórskiej (Fagetum Carpathicum collinum), zespół jedliny wyżynnej (Qerco-Abietetum), zespół łągu olszowo-jesionowego (Circaeo-Alnetum) występujący wzdłuż potoku i podzespół boru mieszanego wilgotnego (Pino-Quercetum moliniosum). Pod względem typologicznym odpowiadają one siedliskom lasu świeżego, lasu mieszanego wilgotnego i olszu jesionowego.</p>
--	--

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Nazwa obszaru	Charakterystyka
Grodowy Stok w Ćmińsku	Wprowadzony Uchwałą Nr XXIII/196/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 23 kwietnia 2009r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Grodowy Stok". Jest to cenne siedlisko przyrodnicze o powierzchni 0,06 ha położone w sąsiedztwie Grodowego Źródła (pomnika przyrody). Zespół przyrodniczo – krajobrazowy położony jest w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny na działce 734 – własność Skarbu Państwa we władaniu Lasów Państwowych – nadleśnictwo Kielce.
Kaplica Św. Barbary	Wprowadzony Uchwałą Nr III/13/95 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 28 kwietnia 1995r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Przedmiotem ochrony jest kaplica p.w. Św. Barbary, kapliczka Św. Jana Nepomucena oraz kompleks leśny, w którym te obiekty są położone. Powierzchnia zespołu wynosi 1,77 ha i położony jest na terenie działki nr 356/4 w obrębie Miedzianej Góry.

Obszary Natura 2000

Nazwa obszaru	Charakterystyka
Lasy Suchedniowskie (PLH260010)	Obszar o powierzchni 19 120,89 ha (803,5 ha na terenie gminy) obejmuje wschodnią część Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego obejmującego zachodnie partie Płaskowyżu Suchedniowskiego porośniętego dużym kompleksem naturalnych lasów mieszanych. Park łączy na swoim obszarze ogromne bogactwo przyrodnicze z bogactwem kulturowym - ustanowiono go w celu ochrony unikatowych zasobów przyrodniczych regionu oraz pozostałości Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Największą wartością środowiska przyrodniczego Parku są lasy, stanowiące pozostałość dużego, jeszcze w znacznym stopniu naturalnego kompleksu leśnego zwanego Puszcza Świętokrzyską. Ogólna powierzchnia lasów na obszarze Parku i jego otuliny wynosi 22.296 ha. Przewagę mają siedliska żyznych lasów mieszanych, wyżynnych, wilgotnych i świeżych. Bogactwem różnorodności wyróżnia się runo leśne, w którym występuje 49 gatunków podlegających całkowitej ochronie prawnej. Na uwagę zasługuje: liczydło górskie, arnika górska, omieg górski, czosnek niedźwiedzi. Zbocza wzniesień, silnie nasłonecznione, porastają murawy kserotermiczne, wśród których pięknym wyróżnia się dziewięciśli bezłodygowy, różanka właściwa, skalnica trójpalczasta, ciemiężyk biało-kwiatowy. Lasy stanowią ostoję dla zwierzyny płowej. W świecie zwierząt na uwagę zasługują: łosie, jelenie i dziki oraz rzadko występujące borsuki, popielice, ryjówki. Awifauna reprezentowana jest przez ptaki: bociana czarnego, brodzieca samotnego, cietrzewia i jarząbka, słonkę, puchacza. Z płazów zachowały się: rzekotka drzewna, miedzianka, salamandra i traszki. W strumieniach żyje około 20 gatunków ryb. Na terenie Parku występują najokazalsze krajowe chrząszcze objęte ochroną całkowitą m.in. jelonek rogacz, kozioróg dębosz oraz tęczniki.
Dolina Bobrzy (PLH260014)	Wyznaczono obszar o łącznej powierzchni 618,22 ha, z czego 17 ha na terenie gminy jest to teren prywatny obejmujący dolinę rzeki Bobrza z obrębów ewidencyjnych Porzecze, Ciosowa, Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie. W trakcie opracowania projektu

	Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 PLH260014 „Dolina Bobrzy” dokonano sprawdzenia rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych wymienionych w dokumentach z 2009 r. Okazało się, że w roku 2011 m.in. na terenie doliny w obrębie Porzecze i Ciosowa brak przedmiotów ochrony tj. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, więc autorzy projektu zadań ochronnych, zaproponowali zmianę granic obszaru „Dolina Bobrzy” przez wyłączenie terenu doliny rzeki w Porzeczu i w Ciosowej, zachowując jedynie koryto rzeki na terenie Porzecza. Ostateczne granice obszaru zostaną ustalone w zatwierdzonym przez RDOŚ Kielce „Planie Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH260014 „Dolina Bobrzy”.
--	---

Stanowisko dokumentacyjne

Nazwa obszaru	Charakterystyka
stanowisko dokumentacyjne	Odsłonięcie skalne piaskowców triasowych prezentujące ciekawe struktury sedymentacyjne w nieczynnym kamieniołomie Wykień – o powierzchni 1,8 ha. Utworzone Uchwałą Nr X/82/2003 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za stanowisko dokumentacyjne (uchwała nr XXXIV/285/10 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 24 czerwca 2010r. zmieniająca w/w uchwałę).

Użytek ekologiczny

Nazwa obszaru	Charakterystyka
bagno	Bagno o powierzchni 0,77 ha, położone w obrębie Zagnańsk Nadleśnictwa Zagnańsk oddział 192i. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczo-dydaktycznych stanowiska pełnika europejskiego oraz występujących w tym terenie roślin z rodziny storczykowatych.

Pomniki przyrody

L.p.	Lokalizacja	Data ustanowienia	Typ i rodzaj pomnika	Opis pomnika
1	We wsi Miedziana Góra, bezpośrednio na południe od szosy Kielce-Łódź, naprzeciwko Góry Kaplicznej, na zapleczu prywatnych zabudowań gospodarczych	02.10.1987	jednoobiektowy	Na obszarze długości ok. 200 m, szerokość ok. 50-100 m pozostałości dwu szybów górniczych - zapadliska szybowe (stożkowate leje o średnicy 16 i 12 m) otoczone hałdami (usypiskowymi wysokości do 0,6 m o spłaszczonych górnych powierzchniach i stromych zboczach)
2	Działka o nr ewid. 734 obręb Ćmińsk Kościelny	23.04.2009	jednoobiektowy źródło	Źródło położone u podnóża zachodniego zbocza Góry Grodowej
3	Położona przy szosie Kielce-Piotrków na terenie Nadleśnictwa Kielce, oddział 100	28.10.1954	jednoobiektowy skałka	Stroma skarpa opadająca w kierunku południowym o dł. ok. 15 km i wysokości 6-7m ze ściankami skalnymi oraz blokami piaskowców kwarcytowych dolnego dewonu. Największa forma skalna ma wys. ok. 5 m i dł. do 8 m. Zbudowana z piaskowca kwarcytowego.
4	Pomnik zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 697, obręb ewidencyjny 0004 Ćmińsk Rządowy, gmina Miedziana Góra, (oddział leśny 132 c, obrębu leśnego Samsonów, Leśnictwo	27.09.2017	jednoobiektowy drzewo	RADZEJ Dąb szypułkowy Wysokość 34 m Pierśnica 150 cm Obwód 472 cm

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

	Ćmińsk)			
5.	Pomnik zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 697, obręb ewidencyjny 0004 Ćmińsk Rządowy, gmina Miedziana Góra, (oddział leśny 132 c, obrębu leśnego Samsonów, Leśnictwo Ćmińsk).	27.09.2017	jednoobiektowy drzewo	<p>MIEDZAR Dąb szypułkowy Wysokość 32 m Pierśnica 136 cm Obwód 427 cm</p>

3. Analiza stanu infrastruktury na terenie gminy Miedziana Góra, mającej wpływ na ochronę środowiska

3.1. Stan sieci wodociągowej

Woda pobierana jest z ujęcia wód podziemnych Ćmińsk - Wyrowce. W miejscowości Wyrowce znajdują się dwie studnie:

- studnia zasadnicza S-2,
- studnia awaryjna S-1,

z których woda jest czerpalna zestawami pompowymi i przewodem tłocznym $\varnothing$ 150 mm tłoczona do zbiornika wyrównawczego $V=2 \times 150 \text{m}^3$, gdzie odbywa się w razie potrzeby okresowy kontakt wody z chlorem. Studnie pracują naprzemiennie. Ze zbiornika wodę czerpią dwa zestawy pomp:

- zestaw pomp tłoczących wodę do zewnętrznej sieci wodociągowej oraz zbiornika ZBW – 1 w Ćmińsku
- zestaw pomp tłoczących wodę do zewnętrznej sieci wodociągowej oraz przepompowni, która zasila w wodę zbiornik ZBW - 2 ($2 \times 300 \text{m}^3$) w Miedzianej Górze – Zagórze. Sterowanie pracą pomp odbywa się automatycznie przy pomocy linii sterowniczej.

Stan sieci wodociągowej w gminie Miedziana Góra w latach 2016-2021:

ROK	Długość sieci (km)	Liczba przyłączy (szt.)	Liczba ludności korzystającej z sieci (osoba)	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
2016	121,2	3 445	11 119	98,4
2017	124,0	3 466	11 196	98,4
2018	126,0	3 467	11 301	98,4
2019	127,0	3 540	11 447	98,4
2020	129,5	3 620	11 540	98,4
2021	131,0	3 670	11 610	98,5

Źródło – dane GUS

Zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca w gminie w 2021 r. wynosiło $31,1 \text{m}^3$.

3.2. Stan sieci kanalizacyjnej

Sieć kanalizacyjna jest w miejscowościach: Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra, Tumlin Wykień, Tumlin Podgród, Ćmińsk Wykień, Ćmińsk Podgród, Wyrowce, Ciosowa, Porzecze, Bobrza oraz częściowo Ćmińsk Kościelny.

Powstające na terenie gminy ścieki oczyszczane są w mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich o przepustowości $1 500 \text{m}^3/\text{d}$.

Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Miedziana Góra w latach 2016-2021:

ROK	Długość sieci (km)	Liczba przyłączy (szt.)	Liczba ludności korzystającej z sieci (osoba)	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
2016	56,9	1 393	6 177	54,6
2017	57,0	1 461	6 331	55,6
2018	58,0	1 696	6 766	58,9
2019	69,0	2 080	7 409	63,7

2020	71,2	2 189	7 605	64,9
2021	94,6	2 318	7 804	66,2

Źródło – dane GUS

Według danych GUS w roku 2021 z sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy korzystało 66,2 % ogólnej liczby ludności.

3.3. Stan sieci gazowej

Aktualnie sieć gazowa obejmuje jedynie południową część gminy – miejscowość Kostomłoty Pierwsze i część Kostomłotów Drugich. Według danych przedstawionych przez GUS na koniec 2021r. z gazu ziemnego korzystało 2 779 osób. Długość czynnej sieci ogółem wynosiła 37 953 m, ilość czynnych przyłączy do budynków wynosiła 655 szt. Ludność nie korzystająca z sieci gazowej ma dostęp do gazu w butlach.

Stan sieci gazowej w gminie Miedziana Góra w latach 2016-2021:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci gazowej	m	17 276	18 072	18 874	21 424	31 153	37 953
Czynne przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	319	356	380	418	513	655
Odbiorcy gazu	gosp. dom.	374	416	465	491	642	772
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	291	328	378	405	559	696
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	4912,2	5839,8	6299,0	7290,4	8897,4	11961,3
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe	MWh	4538,8	5459,0	5781,2	6767,2	8299,0	8845,2
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	1410	1552	1725	1807	2343	2779

Źródło – dane GUS

4. Cele i zadania zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra”

W "Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023" wyznaczono cele krótko- i średniookresowe, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym dla poszczególnych kierunków interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza
  - Cel średnio-okresowy: Osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Poprawa jakości powietrza na terenie gminy Miedziana Góra
2. Zagrożenia hałasem
  - Cel średnio-okresowy: Poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców gminy Miedziana Góra przed nadmiernym hałasem
  - Cel krótko-okresowy: Ochrona przed nadmiernym hałasem
3. Promieniowanie elektromagnetyczne
  - Cel średnio-okresowy: Ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych
  - Cel krótko-okresowy: Monitoring i utrzymanie poniżej poziomu dopuszczalnego PEM
4. Gospodarowanie wodami
  - Cel średnio-okresowy: Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Poprawa jakości wód na terenie gminy Miedziana Góra
5. Gospodarka wodno-ściekowa
  - Cel średnio-okresowy: Rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Pełne skanalizowanie oraz zwodociągowanie obszaru gminy Miedziana Góra
6. Zasoby geologiczne
  - Cel średnio-okresowy: Ochrona zasobów geologicznych występujących na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Ochrona i uwzględnienie złóż surowców naturalnych w dokumentach planistycznych
7. Gleby
  - Cel średnio-okresowy: Ochrona gleb przed degradacją na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Poprawa stanu jakości gleb na terenie gminy Miedziana Góra

8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
  - Cel średnio-okresowy: Minimalizacja ilości powstających odpadów na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Rozwój selektywnej zbiórki odpadów
9. Zasoby przyrodnicze
  - Cel średnio-okresowy: Zachowanie różnorodności biologicznej na terenie gminy Miedziana Góra
  - Cel krótko-okresowy: Podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody
10. Zagrożenia poważnymi awariami
  - Cel średnio-okresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
  - Cel krótko-okresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

5. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” w latach 2016-2021

Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021 przedstawiona została w poniższej tabeli:

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

Nazwa zadania	Lata realizacji	Stopień realizacji zadania	Wydatkowane środki i ich źródła
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Budowa ulicy Malachitowa	-	Zadanie nie zrealizowane	-
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Miedziana Góra	2019	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Porzeczu	1 526 662,00 zł Współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
	2019	Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Kostomłotach Drugich	1 740 122,48 zł Współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
	2020	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Ćmińsku	3 563 000,00 zł Współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
	2018-2019	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Kostomłotach Drugich	3 270 000,00 zł Współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Miedziana Góra (KOF)	2018	<ul style="list-style-type: none"> - demontaż 1290 szt. opraw, - montaż 1274 sztuk opraw oświetleniowych ulicznych, - montaż 16 sztuk opraw oświetleniowych ozdobnych (parkowych) 	2 146 350,00 zł Współfinansowane ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ze środków RPO WŚ na lata 2014-2020

*Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021*

		<ul style="list-style-type: none"> - dowieszenie 100 szt. opraw oświetlenia drogowego - montaż przewodów zasilających o długości 4 m na komplet dla słupów linii napowietrznej i 12 m na komplet dla słupów linii kablowej, - montaż zabezpieczeń dla wszystkich opraw - wymiana zacisków prądowych Al/Cu dla wszystkich opraw na liniach napowietrznych, - instalacja 65 szt. szafek oświetleniowych 	
Modernizacja oświetlenia ulicznego (fundusz sołecki)	2017	Wykonanie oświetlenia drogowego Ćmińsk ul. Świątełek oraz w msc. Tumlin–Podgród (rozbudowa linii nN oświetlenia drogowego na długości 85 mb, 2 sztuki latarni oświetleniowych)	23 300,00 zł
	2017	<p>Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego na terenie Gminy Miedziana Góra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego, montaż 7 szt. opraw oświetleniowych w msc. Kostomłoty Drugie ul. Stadionowa - Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego, montaż 4 szt. opraw oświetleniowych w msc. Tumlin-Wykień ul. Spacerowa - Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego, montaż 6 szt. opraw oświetleniowych w msc. Przyjmo ul. Pańska - Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego, montaż 1 szt. oprawy oświetleniowej w msc. Ćmińsk ul. Prosta - Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego, montaż 2 szt. oprawy oświetleniowej w msc. Ćmińsk ul. Prosta - Dowieszenie linii nN oświetlenia drogowego, montaż 2 szt. oprawy oświetleniowej w msc. Przyjmo ul. Piotrkowska 	47 750,00 zł
	2018	- Podwieszenie linii Nn oświetlenia drogowego i dobudowa opraw na słupach – 2 szt. ul. Pańska w msc. Przyjmo	33 000,00 zł

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

		<ul style="list-style-type: none"> - Budowa latarni oświetlenia drogowego 1 szt., ułożenie kabli w rurach, obsługa geodezyjna i inwentaryzacja ul. Piotrkowska w msc. Przyjmo - Podwieszenie linii nN oświetlenia drogowego – ul. Romantyczna w msc. Tumlin-Wykień - Podwieszenie linii nN oświetlenia drogowego, obsługa geodezyjna, montaż 3 szt. opraw wraz z montażem słupów 	
	2019	<ul style="list-style-type: none"> - Podwieszenie linii nN oświetlenia drogowego wraz z montażem opraw oświetlenia drogowego w msc. Ćmińsk ul. Świątefek - Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Kstomłoty Drugie ul. Stadionowa - Podwieszenie linii nN oświetlenia drogowego wraz z montażem opraw oświetlenia drogowego w msc. Kstomłoty Drugie ul. Wierzbowa - Podwieszenie linii nN oświetlenia drogowego wraz z montażem opraw oświetlenia drogowego w msc. Porzecze ul. Rubinowa - Dogęszczenie lamp oświetlenia drogowego – plac przy CSTiR w msc. Ćmińsk ul. Podgród - Budowa latarni oświetlenia drogowego w msc. Przyjmo ul. Berlinka - Budowa latarni oświetlenia drogowego w msc. Bobrza – plac zabaw 	66 463,70 zł
	2018	Podwieszenie linii nN oświetlenia drogowego w msc. Ćmińsk ul. Miodowa	1 150,00 zł
	2018	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa linii nN oświetlenia drogowego - ułożenie kabli w rowach, montaż 5 szt. latarni z oprawami parkowymi LED na ul. Topolowej w msc. Kstomłoty Drugie - Budowa linii nN oświetlenia drogowego - ułożenie kabli w rowach, montaż 4 szt. latarni z oprawami LED na ul. Piotrkowskiej w msc. Przyjmo - Budowa linii nN oświetlenia drogowego - ułożenie kabli w rowach, montaż 4 szt. latarni z oprawami 	50 185,60 zł

*Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021*

		LED na ul. Malachitowej w msc. Miedziana Góra	
	2020	<ul style="list-style-type: none"> - Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Ćmińsk, ul. Świątełek. – 4 szt. opraw - Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Tumlin Wykień, ul. Urocza; ul. Romantyczna; ul. Spacerowa. – 10 szt. opraw - Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Miedziana Góra, ul. Wrzosowa; ul. Łazy; ul. Skalista. – 4 szt. opraw 	38 290,00 zł
	2020	<ul style="list-style-type: none"> - Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Ćmińsk, ul. Świątełek – 1szt. - Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Ćmińsk Rządowy, ul. Sportowa – 4szt. - 1.3.Dobudowa opraw oświetlenia drogowego w msc. Miedziana Góra, ul. Wrzosowa – 1szt. 	14 000,00 zł
	2020	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa odcinka linii napowietrznej nN oświetlenia i opraw oświetlenia w msc. Przyjmo wzdłuż ulicy Lipowej; - Budowa odcinka linii kablowej nN oświetlenia i opraw oświetlenia w msc. Kostomłoty Drugie wzdłuż ulicy Panoramicznej- 3szt. słupów wraz z oprawami; - Budowa odcinka linii napowietrznej nN oświetlenia i opraw oświetlenia w msc. Ćmińsk wzdłuż ulicy Źródlanej; - Budowa odcinka linii kablowej nN oświetlenia i opraw oświetleniowych wzdłuż drogi w miejscowości Kostomłoty Pierwsze ul. Maciejówka- 1 odcinek; - Budowa odcinka linii kablowej nN oświetlenia i opraw oświetleniowych wzdłuż drogi w miejscowości Kostomłoty Pierwsze ul. Maciejówka- 3 odcinek. 	146 784,10 zł

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

	2021	<ul style="list-style-type: none"> - Dostawa opraw oświetlenia drogowego w msc. Kostomłoty Drugie, ul. Górna - słup na odcinku między ul. Ekologiczną a Laskową - 2 szt. oprawy; - Dostawa opraw oświetlenia drogowego w msc. Kostomłoty Drugie, ul. Kościelna- słup na skrzyżowaniu ze Starowiejską - 1szt. oprawy 	7 000,00 zł
	2021	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa odcinka linii napowietrznej nN oświetlenia i opraw oświetlenia w msc. Ćmińsk wzdłuż ulicy Jesionowej – 2 szt. latarni oświetleniowych – słupy nr L8 i L9; - Budowa odcinka linii kablowej nN oświetlenia i opraw oświetlenia w msc. Miedziana Góra wzdłuż ulicy Górniczej – 4 szt. latarni oświetleniowych 	71 240,00 zł
Modernizacja i remont istniejących dróg gminnych	2019	Budowa drogi gminnej w msc. Ćmińsk, ul. Jana Pawła II	54 810,00 zł
		Przebudowa drogi gminnej wraz z odwodnieniem na odcinku ul. Kamienna w msc. Miedziana Góra – etap II	3 936,00 zł
		Przebudowa wraz z odwodnieniem drogi gminnej ul. Kamienna w msc. Miedziana Góra	446 422,56 zł
		Rozbudowa dr. gm. Nr 346011T wraz z odwodnieniem na ul. Leśnej w msc. Ciosowa oraz na działce dr. 399 msc. Ćmińsk	60 394,20 zł
		Budowa drogi wewnętrznej w msc. Kostomłoty Pierwsze ul. Działkowa	36 740,00 zł
	2020	Przebudowa drogi gminnej wraz z odwodnieniem na odcinku ul. Kamienna w msc. Miedziana Góra – etap II	992 705,80 zł
		Rozbudowa dr. Gm. Nr 346011T wraz z odwodnieniem na ul. Leśnej w msc. Ciosowa oraz na działce dr. 399 msc. Ćmińsk	3 112 346,26
		Remont drogi gminnej nr 346009T, ul. Słonecznej w msc. Miedziana Góra	3 400,00 zł
	2021	Przebudowa drogi gminnej wraz z odwodnieniem na odcinku ul. Kamiennej w msc. Miedziana Góra	991 605,80 zł

*Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021*

		Rozbudowa drogi gminnej – ul. Zagórskiej w msc. Miedziana Góra	4 615 550,00 zł
Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Miedziana Góra	2018	Wykonanie projektu budowy chodnika wzdłuż drogi powiatowej ul. Herby, ul. Łzy, ul. Laskowa ul. Wykień	110 000,00 zł
	2019	Wykonanie projektu budowy chodnika wzdłuż drogi powiatowej ul. Herby, ul. Łzy, ul. Laskowa ul. Wykień	137 800,50 zł
	2020	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ciągu pieszego przy ul. Strażackiej w msc. Ćmińsk	4 074,64
		Opracowanie dok. proj. dla zadania: Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy DW 750	44 556,75 zł
	2021	Przebudowa drogi powiatowej nr 0286T wraz z budową chodnika w m. Przyjmo, Bobrza (m. in. budowa chodnika jednostronnego)	4 834 657,00 zł
Rozbudowa drogi powiatowej nr 0292T Podgród-Ćmińsk polegająca na budowie chodnika wraz z odwodnieniem – ul. Wykień w miejscowości Ćmińsk, gmina Miedziana Góra		1 107 150,00 zł	
Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w gminie Miedziana Góra (mikroinstalacje).	2016-2021	Instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej zamontowane zostały podczas termomodernizacji obiektów: <ul style="list-style-type: none"> – Szkoła Podstawowa w Porzeczcu – Ośrodek Zdrowia w Kostomłotach Drugich – Szkoła Podstawowa w Ćmińsku – Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich 	-
Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	2016-2021	Zadanie realizowane na zgłoszenie mieszkańców	bezkosztowo
Termomodernizacja budynków mieszkalnych	2019-2021	Zadanie zrealizowane	2019 r. – 50 000 zł 2020 r. – 49 690 zł 2021 r. – 80 000 zł
Ograniczenie niskiej emisji w gminie Miedziana Góra poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	2019-2021	Zadanie zrealizowane	2019 r. – 50 000 zł 2020 r. – 49 690 zł 2021 r. – 80 000 zł
Zagrożenia hałasem			
Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-

*Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021*

Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	-	Zadanie nie było realizowane	-
Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg wojewódzkich	-	Zadanie nie było realizowane	-
Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Promieniowanie elektromagnetyczne			
Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	2016-2021	Zadanie zrealizowane	-
Gospodarowanie wodami			
Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	2016-2021	Zadanie realizowane rokrocznie	Koszty własne gminy
Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone).	-	Zadanie nie było realizowane	-
Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	2018-2021	Zmodernizowano 10 km rowów	Dotacja ze Starostwa
Konserwacja rowów melioracyjnych			
Gospodarka wodno-ściekowa			
Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy	2018	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap. IV msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 1	947 211,91
	2019	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV msc.	1 897 875,82 zł

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

		Tumlin, Miedzian Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 2-8	
		Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk	3 668 892,29 zł
	2020	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV msc. Tumlin, Miedzian Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 2-8	46 655,21 zł
		Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk	17 130,80 zł
		Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk zad 1 i zad. 2	4 481 398,66 zł
		Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w msc. Porzecze i Kostomłoty Drugie (poza aglomeracją)	4 920,00 zł
		Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Miedziana Góra: ul. Herby, ul. Brzozowa (inicjatywa lokalna)	272 500,00 zł
		Spełnienie wymogów ustawy o zaopatrzeniu w wodę i odprowadzenie ścieków	14 430,00 zł
		Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra – Etap IV oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich Etap II”	14 771 062,24 zł
		2021	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV msc. Tumlin, Miedzian Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 2-8
	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk zad. 1 i zad. 2		5 051 814,21 zł
	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk zad. 3 i zad. 4		510 552,20 zł
	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk zad. 5		1 889 245,21 zł
	Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w msc. Porzecze i Kostomłoty Drugie w Gminie Miedziana Góra (poza aglomeracją)		1 996 110,00 zł
	Spełnienie wymogów ustawy o zaopatrzeniu w wodę i odprowadzenie ścieków		8 900 zł
	Modernizacja terenu oczyszczalni ścieków		13 799,37 zł
	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie całej gminy	2016-2021	Zadanie było realizowane przy rozbudowie dróg gminnych i powiatowych
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej	2020	Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w	4 920,00 zł

*Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021*

gminy		msc. Porzecze i Kostomłoty Drugie (poza aglomeracją)	
	2021	Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w msc. Porzecze i Kostomłoty Drugie w Gminie Miedziana Góra (poza aglomeracją)	1 996 110,00 zł
		Spełnienie wymogów ustawy o zaopatrzeniu w wodę i odprowadzenie ścieków	8 900 zł
Budowa nowych przyłączy do sieci wodociągowej	2016-2021	Zadanie realizowane rokrocznie przez Zakład Gospodarki Komunalnej	-
Przebudowa sieci wodociągowej na ul. Podglinie w Ćmińsku	2016	Zadanie było realizowane	60 640,60 zł
Modernizacja sieci wodociągowej Ćmińsk, Przyjmo, Porzecze, Bobrza + projekt	2017	Zadanie było realizowane	63 736,10 zł
Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Zacisze	2016	Zadanie było realizowane	31 488,00 zł
Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Podmiejska	2016	Zadanie było realizowane	23 634,42 zł
Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Skałka	2016	Zadanie było realizowane	28 305,31 zł
Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Świętego Jana	2016	Zadanie było realizowane	28 305,32 zł
Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Miedziana Góra, ul. Tumlińska	2016	Zadanie było realizowane	29 360,00 zł
Budowa sieci wodociągowych (wypłata odszkodowań)	2016-2021	Zadanie było realizowane	łącznie kwota 110 473,77 zł, w tym: – rok 2016 – 28 360,66 zł – rok 2017 – 41 250,53 zł – rok 2018 – 17 671,08 zł – rok 2019 – 5 000 zł – rok 2020 – 0 zł – rok 2021 – 18 191,50 zł
Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV, msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 1	2018	Zadanie było realizowane	947 211,91
Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV mac. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk 2-8	2020	Zadanie było realizowane	46 655,21 zł
	2021	Zadanie było realizowane	612 281,70 zł
Budowa sieci kanalizacyjnych (wypłata odszkodowań)	2016, 2017, 2020	Zadanie było realizowane	łącznie kwota 70 997,32 zł, w tym: – rok 2016 – 44 247,87 zł

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

			– rok 2017 – 21 599,45 zł – rok 2020 – 5 150,0 zł
Zasoby geologiczne			
Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Gleby			
Zrekultywowaniem gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym.	-	Zadanie nie było realizowane	-
Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	-	Zadanie nie było realizowane	-
Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	-	Zadanie nie było realizowane	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych	2016-2021	Zadanie zrealizowane	1) 01.09.2016r. – 30.06.2018r. – 665 400 zł (opłaty mieszkańców/Budżet Gminy) 2) 01.07.2018r. – 30.04.2020r. - 861 900,00 zł brutto – (opłaty mieszkańców /Budżet Gminy) 3) 01.05.2020r. – 30.04.2021r. przedłużona do 31.05.2021r. - 1 787 255,00 zł brutto – (opłaty mieszkańców /Budżet Gminy) 4) 01.06.2021r. – 31.05.2022r. 1 710 440,50 zł brutto – (opłaty mieszkańców /Budżet Gminy)
Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	2016-2021	Usunięto 5 zidentyfikowanych dzikich wysypisk śmieci	Budżet gminy
Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku.	2016-2021	Zakup pojemników na odpady komunalne o pojemności 120 l w celu realizacji obowiązku polegającego na wyposażeniu nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych	2017r. - 28 782,00 zł 2020r. - 20 374,95 zł
		Kontrole odprowadzania nieczystości ciekłych	Koszty własne Gminy
Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Miedziana Góra”	2016-2021	W latach 2016-2021 na terenie gminy zebrano 988,49 Mg odpadów za łączną kwotę 359 977,78 zł	Dotacja WFOŚiGW w Kielcach Budżet gminy
Zasoby przyrodnicze			
Natura 2000 – ochrona obszarów	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2016-2021

Miedziana Góra.			
Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody.	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody	2016-2021	Zadanie realizowane na bieżąco	-
Zagrożenia poważnymi awariami			
Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)	2016-2023	Zadanie realizowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. na terenie gminy Miedziana Góra nie ma zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).	-
Edukacja ekologiczna			
<p>Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie i publikacja artykułów tematycznych w gazecie gminnej i na stronie internetowej Urzędu; • Konkurs na szczeblu gminnym pn. „Listy do Ziemi”; • Konkurs międzyszkolny pn. „Eko-postać”. 	2016-2021	Zadanie zrealizowane	<p>Dofinansowanie zakupu nagród rzeczowych ze środków WFOŚiGW w Kielcach/ budżet gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2016 r. – 8 594,32 (dotacja w kwocie 6 875,45) - 2017 r. - 10 000,00 zł (dotacja w kwocie 8 950,98 zł) - 2018 r. - 4 945,37 (dotacja w kwocie 3 000,00 zł) - 2019 r. – 3 049,47 zł - 2020 r. - bezkosztowo-dystrybucja ulotek przez firmę odbierającą odpady w ramach umowy - 2021 r. - bezkosztowo-dystrybucja ulotek przez firmę odbierającą odpady w ramach umowy

6. Podsumowanie

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” za lata 2016-2021 opracowany został jako realizacja wymogu wynikającego z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 2556 ze zm.) nakładającego obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy, który przedstawia się Radzie Gminy.

Raport został wykonany za okres od 01.01.2016r. do dnia 31.12.2021r. zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych rokrocznie i z tego powodu wynikała niemożność precyzyjnego określenia zmian. Działania zrealizowane przez gminę przedstawiono w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Gminy w Miedzianej Górze.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Działania i przedsięwzięcia zawarte w "Programie..." zmierzają w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Szczególnym celem polityki ekologicznej jest ograniczanie szkodliwych czynników wpływających na zdrowie i zapobieganie zagrożeniom zdrowia poprzez poprawę stanu powietrza atmosferycznego, ochronę przed chemicznym zanieczyszczeniem gleb i wód, właściwą gospodarkę odpadami, ochronę przed hałasem oraz zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

Wiele działań zapisanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Realizacja części zadań z powodu braku wystarczających środków została przesunięta na termin późniejszy. Niektóre zadania są w trakcie realizacji (zadania realizowane są etapami), natomiast niektóre, mimo, iż nie zostały zapisane w Programie, bądź ich realizację przewidziano w przyszłości zostały wykonane.

Na wykonanie zadań wydatkowano środki budżetu gminy, środki powiatu kieleckiego, jak również pozyskano znaczne środki finansowe z zewnątrz (m.in. środki unijne – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, inne środki unijne, środki funduszy ochrony środowiska).

Wszystkie zawarte w "Programie..." zadania realizowane były w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie gminy Miedziana Góra.

Reasumując: stan realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Miedziana Góra” w latach 2016-2021 w ujęciu rzeczowym i finansowym jest na poziomie zaawansowanym, większość inwestycji została wykonana lub rozpoczęta, planowane zadania realizowane są na

bieżąco. Realizacja „Programu...” przebiega prawidłowo, jego założenia są zgodne z osiąganymi rezultatami.